

Een goed begin

De basis voor een succesvolle bietenteelt ligt in het voorjaar. Goed zaad, op een geschikt moment en op de juiste wijze gezaaid en toevertrouwd aan een op een correcte wijze bewerkte en bemeste grond, dat zijn de voorwaarden voor een goede opbrengst aan het einde van het teeltseizoen.

Krachtige kieming en vlotte opkomst

Als het zaad in vochtige grond ligt, neemt het water op en gaat zwellen. Met behulp van de reservestoffen die in het zaad zijn opgeslagen, zal eerst het kiemworteltje gaan groeien. Daarna groeien de kiemlobben naar de oppervlakte.

Hoe snel de kiem boven de grond is, hangt onder andere sterk af van de temperatuur. Is deze lager dan 3°C, dan neemt het zaad wel vocht op, maar gebeurt er verder weinig. Zonder storende invloeden is de opkomst circa 90 graaddagen na het zaaien (de gemiddelde etmaaltemperatuur minus 3°C keer het aantal dagen).

Een gespreid bedje

Om het zaad de beste kansen voor een vlotte kieming te geven, is een goed zaaibed een eerste vereiste. Daarvoor is een vlakke, bezakte ondergrond nodig en voldoende losse grond om het zaad af te dekken. Deze grond moet niet van een te fijne structuur zijn, om verslemping en winderosie te voorkomen.

Een juiste zaaidiepte is zeer belangrijk. Bietenzaad moet contact maken met de vaste ondergrond om voldoende water te kunnen opnemen. Doorgaans bedekt men het zaad met 1,5 tot 2 cm grond. Naarmate men later zaait en de grond zwaarder is, moet de bedekkingshoogte iets groter zijn, 2 tot 3 cm.

Een goede opkomst is de basis van een geslaagde bietenteelt

Tijdstip zaaien

Het tijdstip van zaaien hangt vanaf eind februari voornamelijk af van de toestand van de grond. Of deze bekwaam is en zonder versmering en verdichting bewerkt kan worden, zal men met eigen ervaring en inzicht moeten beoordelen. Wat zijn de mogelijke risico's van vroege zaai:

- vorming van schieters. De kans hierop is klein, de huidige rassen bezitten een goede schieterresistentie. Alleen bij enkele dubbelresistente rassen komt soms een hogere schietergevoeligheid voor. Zaai deze niet te vroeg en vooral ook niet te diep;
- aantasting door kiemschimmels en bodeminsecten. Door de bescherming vanuit de pil is de kans gering. Bij ondiepe zaai is wel een grotere kans op muizenschade. Bied zonodig op tijd alternatief voer aan;
- vorst. Er is geen reden om het zaaien uit te stellen vanwege vorst risico. Vanaf half maart tot ver in april is het gemiddelde aantal dagen met flinke vorst aan de grond nagenoeg gelijk. Daardoor neemt de kans op bevriezen van bietenplanten, gezaaid vanaf eind februari tot half april, nauwelijks af. Voorkom wel een te los zaaibed. Bij nachtvorst bevordert dit een snelle afkoeling van de onderste luchtlaag.

Vroeg zaaien: hoog financieel rendement

Vroeg zaaien van de bieten leidt gemiddeld tot extra groei en een betere interne kwaliteit en geeft daardoor een hogere financiële opbrengst (tabel).

Zie voor meer informatie de hoofdstukken 'zaaibedbereiding' en 'zaaien' onder de knop 'Betatip' op www.irs.nl.

A.C.P.M. van Swaaij en J.P. van der Linden

